

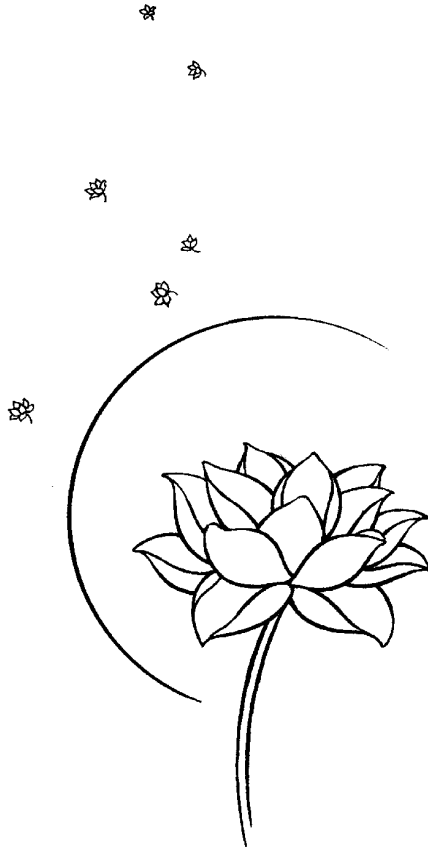

ทำไม?

พระสารีบุตร

จึงเลิศด้วยปัญญา

เรียบเรียงจากบทบรรยายธรรมพระภิกษุสงฆ์คุณ(เผด็จ ทตฺตชีโว)
(ในงานบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรม
คุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง)

คำนำ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงสถาปนาพระสารีบุตรไว้ในตำแหน่งอัครสาวกเบื้องขวาของพระองค์เพราะความเป็นเลิศยิ่งทางปัญญากว่าพระสาวกองค์ใด เหตุใดจึงเลิศด้วยปัญญาเช่นนั้น และพระสารีบุตรสร้างบารมีมาอย่างไร ท่านมีวิธีฝึกฝนอบรมตนเองมาได้อย่างไร ทั้งหมดล้วนเป็นเรื่องที่ต้องติดตามอย่างยิ่ง ในเรื่องนี้ พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญพระภวนาวินัยคุณ (เผด็จ ทตฺตชีโว) ตำแหน่งรักษาการเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ได้เมตตาบรรยายธรรมในงานบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ในวันอาทิตย์ที่ ๓ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ (วันที่ ๗๘ นับจากวันละสังขาร) เวลา ๑๘.๓๐-๒๐.๓๐ น. ในหัวข้อเรื่อง **ทำไม? พระสารีบุตรจึงเลิศด้วยปัญญา** นับว่าเป็นความเมตตาอย่างสูง และเกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่เหล่าพุทธบริษัท

ฝ่ายวิชาการ อาศรมบัณฑิต พิจารณาเห็นคุณค่าในการบรรยายธรรมดังกล่าว จึงได้ขอความเมตตาจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อนำเนื้อหามาเรียบเรียงเพื่อจัดทำเป็นคู่มือปลูกฝังศีลธรรมประจำบ้านขึ้นมา ด้วยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระยะเวลาอันใกล้นี้จะมีงานจุดไฟแก้วสลายร่างคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งนอกจากทุกท่านจะได้สั่งสมบุญบารมีแล้ว ก็จะได้มีโอกาสแสดงความกตัญญูกตเวทิต่อคุณยายในวาระนี้ด้วย นั้นหมายถึงว่า ทุกท่านก็จะได้อานิสงส์แจกเช่นพระสารีบุตร คือความเป็นผู้เลิกด้วยปัญญาตนเอง และนอกเหนือจากนี้ ยังสามารถน้อมนำปฏิบัติทาของพระสารีบุตรมาใช้เป็นบทฝึกคุณธรรมให้แก่ตนเองครอบครัว หมู่ญาติสนิทมิตรสหาย เพื่อนำมาสร้างประโยชน์แก่สังคม ประเทศชาติ และพระพุทธศาสนาต่อไป

บุญอันใดที่เกิดจากความตั้งใจในการทำหนังสือเพื่อบูชาคุณธรรมของคุณยายอาจารย์มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกายในครั้งนี้

ขอบุญนั้นจงดลบันดาลให้ท่านผู้อ่านทุกท่าน ตลอดจนท่านผู้อยู่ในธรรมทั้งหลาย จงได้ประโยชน์ ได้ความสุข ได้มรรคผลนิพพาน ตลอดกาลนานเทอญ

ฝ่ายวิชาการ อาศรมบัณฑิต
๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

-สารบัญ-

๓

คำนำ

๙

หลักฐานที่แสดงว่าพระสารีบุตรมีความกตัญญูกตเวที

๑๙

ความหมายของคำว่า กตัญญูกตเวที

๓๗

ภาคผนวก กว่าจะมาเป็นพระสารีบุตร

๔๙

การฝึกสมาธิเบื้องต้น

๕๒

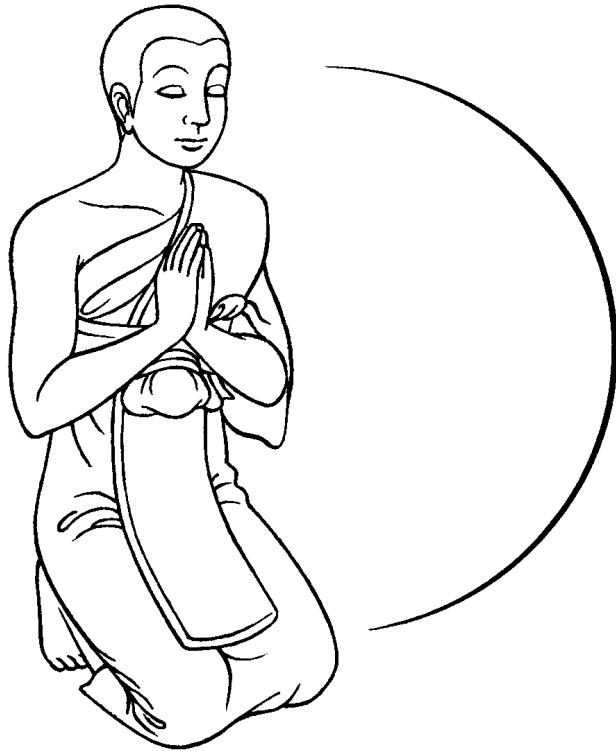
ข้อควรระวังในการฝึกสมาธิ

๕๕

ประโยชน์ของการฝึกสมาธิ

๕๐

รายนามผู้สนับสนุนในการจัดพิมพ์

หลักฐานที่แสดงว่าพระสารีบุตร มีความกตัญญูกตเวที

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ หลังจากหลวงพ่อกมากราบเป็นลูกศิษย์คุณยาย ตั้งแต่วันนั้นมาก็ไม่ไปสำนักไหน ทั้งนั้น กมหนักมตารับการอบรมเคียงซ้ายจากคุณยาย เรื่อยมา จนกระทั่งบวช หลังบวชแล้วก็พยายามฝึกหัด ขัดเกลาตัวเองตามคำสอนของท่าน ทำให้สามารถเข้าใจโลก เข้าใจชีวิต เข้าใจหลักธรรมในพระพุทธศาสนาได้ลึกซึ้ง พอสมควร คือพอที่จะเอามาฝึกหัด ขัดเกลาตัวเอง และ พอที่จะเอามาถ่ายทอดให้แก่พวกเราได้

เรื่องที่ฟังใจมากๆ คือ หลวงพ่อเคยถามคุณยาย

สั้นๆ ว่า **คุณยาย ทำไมพระสารีบุตรจึงเลิศด้วยปัญญา** ขนาดที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสชมว่า ในบรรดา พระอรหันตสาวกของพระองค์ซึ่งมีเป็นแสนเป็นล้าน **พระสารีบุตรองค์เดียวเท่านั้นได้รับคำยกย่องว่า *เป็นเลิศในด้านปัญญา มีความสามารถในการอธิบายอริยสัจ ๔ ได้ดีเท่ากับพระองค์**

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงตรัสเอาไว้ว่าอย่างนี้ **“เราตถาคตไม่เล็งเห็นใครสักคนคนเดียวที่จะเป็นผู้ประกาศพระธรรมจักรที่ตถาคตได้ประกาศแล้วได้ดีเท่าตถาคตเหมือนอย่างกับพระสารีบุตร”**

หลวงพ่อยกคำถามนี้ขึ้นมา คุณยายท่านหนึ่งขัดสมาธิ หลับตาเจริญภาวนาหนึ่งๆ ประมาณ ๕ นาที แล้วท่านก็ตอบชัดเจนว่า **เพราะพระสารีบุตรเกิดมาก็ภพก็ชาติ ก็ตาม มีนิสัยติดตัวพิเศษอย่างหนึ่ง คือเป็นคนที่เกิดด้วยความกตัญญูกตเวที**

ต้องสารภาพกับพวกเราก่อนว่า หลวงพ่อตรงตามไม่ทัน และเพราะคำตอบนี้แหละ ทำให้หลวงพ่อดีต้องตามพิจารณาแล้วพิจารณาอีกเป็นลิบๆ ปีกว่าจะเข้าใจ หลวงพ่อคาดเดาคำตอบล่วงหน้าว่า เพราะท่านพระสารีบุตร

* อนุปทสูตร มัชฌิมนิกาย อุปปริตฺถนสํกั พระสูตรและอรรถกถาแปล มหามกุฏราชวิทยาลัย, น. ๒๐๐

คงจะเป็นนักศึกษาเป็นนักค้นคว้า เกิดมาก็ภพ ก็ชาติ ได้พบพระพุทธรูปเจ้าแต่ละพระองค์ ก็ค้นตำรับตำราหรือฟังเทศน์มาเยอะอะไรทำนองนั้น

แต่คำตอบกลายเป็นว่า เพราะท่านเป็นยอดกตัญญูกตเวที ก่อนที่จะถามปัญหาคุณยาย หลวงพ่อเคยค้นพบเรื่องที่แสดงถึงความกตัญญูของพระสารีบุตรสามเรื่องด้วยกัน คือ

เรื่องที่หนึ่ง เมื่อท่านได้ฟังเทศน์จากพระอัสสชิ ซึ่งเป็นพระอรหันต์ชุดแรกในพระพุทธรศาสนา เป็น ๑ ใน ๕ ของปัญจวัคคีย์ เป็นการเทศน์ข้างทาง พระสารีบุตรถามว่า ในศาสนานี้มีคำสอนว่าอย่างไร พระอัสสชิตอบแบบถ่อมตัวว่า เราก็บวชไม่นานหรอกนะ คำสอนในศาสนาเมื่อยๆ ว่า **“ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตทรงตรัสเหตุแห่งธรรมเหล่านั้น และความดับแห่งธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปกติตรัสสอนอย่างนี้” ***

มหาปราชญ์มหาบัณฑิตท่านพูดกันแค่นี้ ฟังจบปั๊บ พระสารีบุตรบรรลุเป็นพระโสดาบันปั๊บ **คุยกันข้างทางกับบรรลุเป็นพระโสดาบันข้างทาง** แล้วท่านก็คิดถึงเพื่อนรักคือโกณฑิยะ(พระโมคคัลลานะ) ก็กราบลาพระอัสสชิ ไป

* (พระวินัยปิฎก มหาวรรค มหาจุฬาร เล่มที่ ๔ หน้า ๗๓)

พบกับเพื่อนรัก เพราะสัญญากันว่า ถ้าใครบรรลุธรรม วิเศษอันใดแล้วให้บอกกัน ด้วยสัจจะของลูกผู้ชาย กราบ อาจารย์ แล้วตรงไปพบเพื่อน เล่าให้เพื่อนฟัง โกลิตะ ฟังจบบรรลุเป็นพระโสดาบันกันข้างทางอีกเหมือนกัน

ธาตุธรรมของท่านแก่กล้าเช่นเดียวกับท่าน อุปติสสะ(พระสารีบุตร) ฟังเท่านั้นก็เป็นพระโสดาบัน

หลังบรรลุธรรมแล้ว ท่านทั้งสองก็ชวนกันไปหา อาจารย์เดิมซึ่งเป็นปริพาชก ชวนอาจารย์ว่าไปเป็นลูกศิษย์ ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากันเถอะ แต่ไม่ว่าจะอธิบาย ขยายความเท่าไรๆ อาจารย์ก็ไม่ยอมไป ยังตั้งปัญหา ย้อนให้ถือว่า “ในโลกนี้มีคนโง่ หรือมีคนฉลาดมากกว่ากัน” พระโมคคัลลานะตอบชัดเจนว่า “ธรรมดาในโลกนี้ มีคน โง่มากกว่าคนฉลาด” อาจารย์ก็สวนทันควันว่า “ใช้ คนฉลาดไปหาพระพุทธรูปเจ้า คนโง่ก็จะมาหาเรา เพราะ ฉะนั้น ลูกศิษย์เรายังโง่ก็มากกว่าลูกศิษย์พระพุทธรูปเจ้า”

จนบัดนี้ ลูกศิษย์ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ ยังน้อยกว่าลูกศิษย์ของเจ้าหมอนี่อยู่นั่นแหละ อย่างนี้ เรียกว่า มิจฉาทิฎฐิ ทัั้งๆ ที่รู้ว่าพระพุทธรูปเจ้าบังเกิดขึ้น แล้ว แต่ไม่ไปหาหอรอก อยู่เสียที่นี้ หวังว่าลูกศิษย์เรา จะได้มีมากกว่า

หลักฐานตรงนี้ยืนยันว่าพระสารีบุตรของเรามี

ความกตัญญูรู้คุณครูบาอาจารย์ เมื่อได้บรรลุธรรมก็ต้อง รีบมาบอกอาจารย์

เรื่องที่สอง พบว่า นับตั้งแต่วันที่บรรลุเป็นพระ โสดาบัน จนกระทั่งวาระสุดท้ายที่ท่านจะดับขันธทำ เข้า นิพพาน ทุกคืนก่อนจะจำวัด ท่านจะต้องสำรวจด้วย ญาณทัสสนะของท่านก่อนว่า พระอัสสชิ พระอาจารย์ของ ท่านขณะนี้ไปเทศน์โปรดชาวโลกอยู่ที่ไหน เมื่อเห็นด้วย ญาณธรรมกายแล้ว ท่านก็หันหน้าไปทิศนั้นกราบงามๆ เสียก่อน แล้วจึงค่อยจำวัด โดยหันศีรษะไปทิศนั้นแหละ เป็นการแสดงความเคารพและกตัญญูกตเวทิต์ บูชาครูของ ท่านด้วยเศียรเกล้า

เรื่องที่สาม พบว่า วันหนึ่งมีพราหมณ์เฒ่าท่าน หนึ่งชื่อ ราชพราหมณ์ มากกราบพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ ขอบวช เพราะไปขอให้ใครต่อใครบวชให้ ก็ไม่มีใครบวช ให้ พระองค์ตรัสเปรยๆ ว่า ใครจะรับบวชให้กับพราหมณ์ เฒ่าผู้นี้ พระอรหันต์ พระผู้ใหญ่มีตั้งเยอะ ทำไมไม่บวช ให้กับพราหมณ์เฒ่า (อย่าโกรธกันนะ ท่านผู้ฟัง คนแก่ ไม่ว่าหญิงชาย ไม่ว่ายุคไหนๆ ดื้อทั้งนั้นแหละ สอนยาก ผิกยาก ดื้อ ไม่มีใครกล้ารับบวชให้)

พระสารีบุตรท่านพูดชัดว่า **ครั้งหนึ่งพราหมณ์เฒ่า ชื่อราชพราหมณ์ผู้นี้เคยตัดกบฏให้ท่านทัพพีหนึ่ง** ท่าน

จำได้ เพราะฉะนั้นจึงนึกถึงคุณก็เลยรับบวชและอบรมให้ จะว่ายากสอนยากอย่างไร ก็นึกถึงคุณของชาวทัฬหีนั่นแหละ พอบวชให้แล้ว เคี้ยวเชื้อมอบรมให้ จนพราหมณ์เฒ่าได้ เป็นพระอรหันต์ นี่คือความกตัญญูของพระสารีบุตร

เดิมหลวงพ่อนึกไม่ออกจริงๆ ว่าจะโยงกันอย่างไร ระหว่างความกตัญญูกตเวที กับความเป็นผู้เลิศด้วยปัญญา ต้นจริงๆ ตรองไม่ออก ตั้งแต่อยู่กับยายมา ยายพูดอะไรไม่เคยผิดสักที วันนั้นท่านนั่งสมาธิมาทั้งวัน เมื่อเราถาม ท่านก็นั่งอีก ท่านเคารพธรรมะมากปานนี้ เพราะฉะนั้น คำตอบของท่านย่อมถูกต้องแน่นอน

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในเรื่องของการตอบ ปัญหาธรรมะว่า อย่าดูเบานะ ถ้าดูเบาจะเกิดความเสียหาย ทรงอุปมาเอาไว้อย่างนี้ ราชสีห์มีนิสัยอยู่อย่างหนึ่ง คือ เวลาจะตะปบข้างตัวโตๆ เอามากิน ก็ตั้งใจตะปบด้วยความรอบคอบ ไม่ยอมให้ดินหลุดได้ ถ้าข้างหลุดไปได้ละก็ เสียศักดิ์ศรีราชสีห์หมด

แม้แต่จะตะปบกระต่ายตัวเล็กๆ สักตัว ก็ตะปบด้วยความรอบคอบอีกเหมือนกัน กระต่ายตัวเล็กๆ ตัวนั้น ก็ต้องรอดไปไม่ได้ ราชสีห์มีปกติไม่ประมาทในการตะปบเหยื่อ ฉะนั้นใด ลูกพระพุทธรเจ้า เวลาจะพูดธรรมะ ก็ต้องไม่ประมาท ฉะนั้น ตอบปัญหาธรรมะต้องรัดกุม

คุณยายเป็นอย่างนี้มาตลอด ตั้งแต่หลวงพ่อกับเห็นมา ไม่ว่าใครจะมาถามธรรมะยาย จะเรื่องใหญ่เรื่องเล็ก ยาย จะตรองตรวจสอบก่อน แม้เรื่องนั้นท่านจะเคยตรวจสอบ เคย ทบทวนมาแล้วเท่าไรก็ตาม เมื่อถึงคราวจะตอบปัญหา ธรรมะทุกครั้ง ยายจะนั่งสมาธิก่อน ตรวจสอบแล้วตรวจสอบ อีก จึงจะตอบไป เพราะฉะนั้น มั่นใจได้ว่า ที่ คุณยายตอบว่า พระสารีบุตรเลิศด้วยปัญญาเพราะเลิศด้วยความกตัญญูกตเวทีมาก่อนนี้ไม่ผิด แต่เราตรองไม่ออกเอง

แล้วหลวงพ่อก็ถามคุณยายต่อ “คุณยาย แล้ว พระโมคคัลลันะละ ทำไมจึงมีฤทธิ์มากกว่าพระอรหันต์ ทั้งหลายที่เป็นสาวกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” คุณยาย ท่านนั่งหลับตาไปสักสามนาทีก็ลืมตาขึ้นมาตอบชัดเจน อีก **พระโมคคัลลันะท่านมีฤทธิ์มาก เพราะมีนิสัย รับผิดชอบต่อหมู่คณะมาทุกภพทุกชาติ**

หลวงพ่อกับพลิกพระไตรปิฎกมาไม่รู้เท่าไรต่อเท่าไร คำนี้ไม่เคยเจอ ไม่เคยได้ยิน แต่มาได้ยินจากคุณยาย พอได้ยินตรงนี้ ก็ตรองตามทัน พอยายพูดจบ ตรอง ตามทันปั๊บ ทำไม? คือสามารถสาวหาเหตุผลได้ง่าย หน่อย เพราะใครก็ตามถ้ามีนิสัยรับผิดชอบ โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง รับผิดชอบต่อหมู่คณะใหญ่ๆ คนคนนั้นได้กลายเป็นกระโถนห้องพระโรงไปแล้ว เรื่องอะไรต่อมิอะไร

หนักหนาสาหัสปานไหน เดียวมันก็ต้องไหลมาตรงกระโถนนี้ เพราะตัวหลวงพ่อก็มีนิสัยอยู่ว่า เมื่อมีเหตุร้ายหรือ ฐะระลำดับอะไร ก็รีบปราดเข้าไปเชียว เข้าไปอาสา เรื่องร้ายหรือภาระอะไรเกิดขึ้น ใหม่ๆ ที่หมู่คณะยังไม่รู้เลยว่ามี เรื่องร้ายเกิดขึ้น แต่เรารู้แล้ว ต้องรีบไปจัดการเสีย ใคร ก็ตามที่มีนิสัยรับผิดชอบต่อหมู่คณะ เป็นธรรมดาที่ต้อง ผึกแก้ปัญหาทันทีทันใดตลอดมาทุกภพทุกชาติ ถ้าไม่ผึกทำไม่ได้ ยิ่งหมู่คณะใหญ่ เดี่ยวปัญหาเรื่องโน้นมา เรื่องนี้มา เรื่องโน้นยังแก้ไม่เสร็จ เอา...เรื่องนี้เขาขบวณกันมาอีกแล้ว

ก่อนอื่น ใครลองไปรับผิดชอบหมู่คณะ จะเกิดความรู้สึกเหมือนๆ กัน แหม! อยากมีมือสัก ๔ มือ ถ้ามี ๔ มือรับปัญหาไม่อยู่ อยากมีสัก ๑๐ มือ ๒๐ มือ แต่เอาจริงๆ มันก็มีแค่ ๒ มือ แล้วจะทำอย่างไร ต้องค้นหาวิธี ถ้าเป็นโลกปัจจุบัน ต้องหาทางกดปุ่มให้มันได้ปั๊บ ต้องอาศัยเทคโนโลยีอย่างนี้ จึงจะพอกันกับภาระที่รับผิดชอบ ต่อหมู่คณะ

พอกดปุ่มปุ๊บได้ปั๊บ บางทีไม่ทัน ทำอย่างไร ก็วางโปรแกรมเพื่อล่วงหน้าไว้ ถ้าวางโปรแกรมแล้วไม่ทัน ทำอย่างไร **อธิษฐานจิตปุ๊บให้ได้ปั๊บละสิที่นี้ อธิษฐานจิตปุ๊บได้ปั๊บนั่นแหละที่มาจากฤทธิ์** พระโมคคัลลานะมีนิสัย อธิษฐานจิตติดตัวของทานมาทุกภพทุกชาติ มาชาติสุดท้าย

ฤทธิ์จึงได้มีมาก ตรงนี้พอคุณยายท่านพูดจบ เราตามได้ แต่กรรมของพระสารีบุตร ตรงเท่าไรก็ไม่ออกอยู่นั่นแหละ

ความหมายของคำว่า กัตถัญญกตเวที

คำว่า กัตถัญญกตเวที แยกออกได้เป็น ๒ คำ
คือ กัตถัญญ และ กตเวที

กัตถัญญ คือ **รู้คุณ** ใครทำคุณงามความดีกับเรา
เรารู้คุณของท่าน ตระหนักในคุณของท่านว่า มีคุณอย่างไร
และมากมายเพียงไหน เช่น พ่อแม่มีพระคุณที่ให้ชีวิต
ของเรา ทนุถนอมกลมเกลี้ยงเลี้ยงดูเราอย่างสุดชีวิต
พระคุณของท่านจึงมีมาก แม้ชาตินี้ก็ทดแทนได้ไม่หมด
นี่เป็นลักษณะของความกัตถัญญ

อย่างไรก็ตาม ถ้ามว่า คนที่รู้คุณคน ภูมิธรรม

สูงใหม่ ก็สูงมาได้ระดับหนึ่ง แต่ถ้ำเพียงแค่นี้ยังไม่พอ เพราะว่าสัตว์บางประเภทมันก็รู้จักคุณเจ้านายของมัน ยกตัวอย่างเช่น สุนัขที่เลี้ยงเอาไว้ เจ้าของให้ขวานให้มันกิน มันก็รู้จักคุณ เพราะฉะนั้นใครที่ไม่รู้จักคุณ ก็แยกกว่าสุนัข หมดคักดีศรีความเป็นคนเสียแล้ว

กตเวที แปลว่า ประกาศคุณ

วิธีประกาศคุณของท่านผู้มีคุณแก่เราหนึ่งง่าย ชื่นต้น คือหาทางแทนคุณท่าน เช่น พ่อแม่เลี้ยงเรา ให้กำเนิดเรามา เพราะฉะนั้นเราก็ตอบแทนพระคุณของท่าน ด้วยการเลี้ยงดูท่าน ซึ่งโดยทั่วไปเรานึกกันอยู่แค่นี้ แต่ที่สะดุดใจ ตรงวิธีตอบแทนคุณของพระสารีบุตรนี้แหละ

พระอัสสชิเป็นพระอรหันต์ ท่านมีแล้วทุกอย่าง พระสารีบุตรก็เป็นพระอรหันต์เลิกด้วยปัญญา ท่านก็มีวิธีตอบแทนคุณพระอัสสชิด้วยการประกาศคุณท่านแบบ พระอรหันต์ผู้มีคุณธรรมสมบูรณ์แล้ว คือ ก่อนจะนอน ท่านเขาสมาธิตรวจดูว่า อาจารย์ของเราบัดนี้อยู่ ณ ที่ไหน ท่านก็หันหน้าไปทางนั้น แล้วกราบ ๓ ครั้ง หันศีรษะนอนไปทางทิศนั้น เอาศีรษะซึ่งเป็นส่วนอวัยวะที่สูงที่สุดในร่างกาย เป็นเครื่องแทนดอกไม้ธูปเทียนไปบูชาแทบเท้า ท่านพระอัสสชิ **นี่คือการประกาศพระคุณครูบาอาจารย์ของพระสารีบุตร**

คราวนี้ย้อนกลับมาดูตัวเรา ใครไม่เคยเลี้ยงพ่อแม่ มาอย่างจริงจังแล้ว ตรงนี้จะมองไม่ออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่คุณพ่อคุณแม่มีทุกอย่างพร้อมมากกว่า ลูก การเลี้ยงพ่อแม่เลี้ยงแม่ ตอบแทนพระคุณท่านจึงทำไม่ ง่ายเหมือนกัน เพราะว่าฐานะของบางคนยังขัดสน ความขัดสนเลยเป็นผลให้เลี้ยงพ่อแม่ยากสักหน่อย ผู้เป็นลูก ต้องกัดฟันจริงๆ จึงจะทำได้ หลวงพ่อก็ขออนุโมทนากับหลายๆ ท่านที่ทำได้ด้วย

ส่วนบางท่านมีฐานะดี แต่พ่อแม่ไม่เต็มใจจะมา อยู่ด้วย things ที่ลูกอยากจะทำตอบแทนคุณของท่านให้มากที่สุด ก็ทำไม่ค่อยจะถนัดอย่างที่ควรจะเป็น เพราะแม่ พ่อแม่จะยังลำบาก แต่ท่านก็ไม่ยอมมาอยู่กับเรา ท่านติดถิ่นของท่าน ไม่ยอมย้ายจากบ้านเดิม บางท่านก็ถึงขนาดจ้างวานคนอื่นให้ไปช่วยดูพ่อแม่แทนเรา ก็เป็นการตอบแทนพระคุณที่ยากขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง

แต่ที่เห็นยากจริงๆ ก็คือ วันหนึ่งมีโยม ๒ คน เป็นสามีภรรยา อายุประมาณสักสามสิบเศษๆ มากกราบ หลวงพ่อ

หลวงพ่อก็ถามเขาว่า “เป็นยังไง ดูแลพ่อแม่ดีไหม แต่ละเดือนส่งเงินทองไปให้พ่อแม่ใช้บ้างไหม?”

เขาหัวเราะทั้งคู่ เขาว่า “หลวงพ่อกับผมไม่ต้องดูแลท่านหรอก เพราะคุณพ่อคุณแม่ผมรวย ทรัพย์สินเงินทองท่านมีมาก ผมไม่ไปขอท่านใช้ก็ถือว่าดีแล้ว”

หลวงพ่อกถามต่อ

“เอาละ ท่านรวย แล้วเรื่องความเป็นอยู่ของท่านเป็นอย่างไร ท่านป่วยไข้เคยไปดูไหม?”

“ไปดูอะไรกัน หลวงพ่อ หมอประจำตัวของพ่อแม่ผมนั่นแหละ เป็นคนมาดูผมด้วยซ้ำไป”

“อ้อ... ท่านมีหมออยู่เรียบร้อย”

“เรื่องข้าวปลาอาหารล่ะ เป็นอย่างไรบ้าง?”

“หลวงพ่อกับพ่อของผมเป็นเจ้าของภัตตาคาร จะต้องไปทำอะไร”

หลวงพ่อกถามต่อ “เออ..ไม่ต้องทำอะไรอีก แล้วผ้าผ่อนทอนสไบ เสื้อผ้าของท่านอีกล่ะ ดูแลอย่างไร?”

“ยิ่งเสื้อผ้าหอรอครับ มีออกแบบทันสมัยของเมืองไทยนั่นแหละ ที่พ่อแม่ผมใช้”

นี่ก็ไม่ต้องดูแลอีก ตกกลางไม่ว่าเอ่ยถึงเรื่องอะไร สามีภรรยาคุณนี้ตอบชัดเจนว่า ไม่ต้องไปดูแล เพราะพ่อแม่เขามีทุกอย่างแล้ว เป็นอันว่า เมื่อพ่อแม่รวย มีทุก

อย่างเรียบร้อย ลูกเลยไม่ต้องตอบแทนคุณกัน อย่างนี้มันง่ายไป ปัญญาไม่เกิด ก็เริ่มมองออกตรงนี้เอง

คือหนักอึ้งมองดูตัวเอง ถ้าเรามีพ่อแม่ที่มีพร้อมทุกอย่างอย่างนี้แล้ว ถ้าเราจะตอบแทนพระคุณท่าน คงต้องเคนปัญญากันสุดๆ จะทำอะไรให้ถูกใจท่าน ให้ท่านได้ชื่นใจสักอย่าง มันต้องเคนสติ เคนปัญญา กระทั่งเคนเอาความสามารถทุกสิ่งทุกอย่างออกมามากที่สุดเท่าที่ทำได้ ไม่อย่างนั้นไม่สามารถจะแทนพระคุณท่านได้แน่นอน หลวงพ่อต้องขบใจสามีภรรยาคุณนี้ที่จุดประกายขึ้นมาตรงนี้

แล้วหลวงพ่อก็มองกลับไปกับการตอบแทนคุณพ่อแม่ของคุณยาย ตลอดชีวิตการสร้างบารมีตั้งแต่ต้น จนกระทั่งมาเป็นครูบาอาจารย์ให้กับพวกเรา ทำให้พวกเราได้อาศัยร่มธรรมของท่านทุกวันนี้ เป็นเพราะท่านได้สร้างบุญมามากจากแรงกตัญญูกตเวทีของท่าน โดยเฉพาะสิ่งที่ท่านต้องการอย่างยิ่งคือ ความปรารถนาที่จะพบพ่อผู้ล่วงลับให้ได้ เพื่อไปขอขมาท่าน นั่นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งพ่อคุณยายพบพ่อผู้ล่วงลับไปแล้วเท่านั้น คุณยายก็ได้ตอบแทนคุณพ่อของท่านอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งยากจะหาใครในโลกนี้ทำได้ เนื่องจากคุณยายบอกว่า พ่อของท่านต้องตกนรกเพราะกินเหล้าอยู่ทุกวัน วันละ ๕ สตางค์ แต่คุณยายก็อาศัยอำนาจบุญของ

พระธรรมกายในตัว ไปพาพ่อขึ้นมาจากนรก นั่นคือสิ่งที่
คุณยายแสนจะภูมิใจ และคุณยายมักพูดเสมอๆ ว่า “ยาย
นะ เอาพ่อขึ้นมาจากนรก”

**เพราะคุณยายทุ่มชีวิตแสวงหาวิธีแทนคุณของ
พ่อ ในที่สุดคุณธรรมข้อนี้ก็เป็นที่เหตุให้พาตัวคุณยาย
มาถึงวิชชาธรรมกาย**

**ความกตัญญูทวดเทวีของคุณยาย ทำให้คุณยายได้
อริยปัญญา**

เมื่อคุณยายแสดงความกตัญญูทวดเทวีด้วยการ
ช่วยพ่อให้พ้นนรกมาได้แล้ว ตลอดระยะเวลาที่อยู่กับ
พระเดชพระคุณหลวงพ่อดอกน้ำก็เหมือนกัน คุณยาย
ท่านทำทุกอย่างเพื่อตอบแทนพระคุณของหลวงพ่อดอกน้ำที่
สอนวิชชาธรรมกายให้ จนสามารถอาศัยวิชชาธรรมกาย
ไปตอบแทนพระคุณของพ่อได้

พวกเรารู้กันเพียงแต่ว่า คุณยายกลัวหลวงพ่อดอก
น้ำ ไขว้ไขว้ ทำให้อายพรรคพวกเพื่อนฝูงอะไรทำนองนั้น
แต่ลึกๆ แล้ว ไม่ใช่ เหตุผลแท้จริงคือหลวงพ่อดอกน้ำสอน
วิชชาธรรมกายให้คุณยายไปช่วยพ่อได้ เพราะฉะนั้น เมื่อ
ถึงคราวพระเดชพระคุณหลวงพ่อดอกน้ำต้องการจะให้
ไปทำอะไร บอกมาเถอะ คุณยายจะถวายชีวิตไปทำมาให้
เพื่อเป็นการแสดงความกตัญญูทวดเทวี แล้วคุณยายก็รับ

คำสั่งด้วยการทุ่มชีวิตค้นวิชชาธรรมกาย ใช้วิชา
ธรรมกายไปทำทุกสิ่ง ทุกอย่างตามที่พระเดชพระคุณ
หลวงพ่อดอกน้ำสั่งมา

คุณยายของเราเลิศด้วยปัญญา เพราะมาใน
เส้นทางกตัญญูทวดเทวีเช่นนี้ เพราะลึกซึ้งขนาดนี้ตอนนั้น
พอคุณยายบอกว่า พระสารีบุตรเลิศด้วยปัญญาเพราะมี
ความกตัญญู หลวงพ่อดอกน้ำจึงตรงตามไม่ทัน

อีกคราวหนึ่งเมื่ออาจารย์ของท่าน คือ คุณยาย
ทองสุกป่วย คุณยายของเราเริ่มคิดวางแผนที่จะดูแลรักษา
พยาบาลให้สุดฤทธิ์ ด้านทางโลกคุณยายก็ไปตามหมอ
ฝีมือดีๆ มา ไม่มีตั้งค้รออก แต่ไปตามมาได้ คุณยาย
เล่าว่าได้ใช้วิธีนั่งเข้าที่พระธรรมกาย ไปตามกายละเอียด
ของหมอมา เมื่อกายละเอียดของหมอมาแล้ว กายหยาบ
ก็มาช่วยรักษา นั่นก็ส่วนหนึ่ง แต่พอสุดแรงรักษาของ
หมอ คุณยายก็ดูแลเต็มที่ด้วยวิธีทางธรรม เพื่อให้เวลา
ที่อาจารย์จะละโลก จะได้ละไปด้วยใจที่ไม่เศร้าหมอง เป็น
การยืดอายุครูบาอาจารย์ให้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ เพราะ
แต่ละวินาทีของผู้ที่แตกฉานวิชชาธรรมกาย หากยืดอายุ
ไปได้หนึ่งวินาที ก็ยังมีโอกาสให้ท่านได้สร้างบุญด้วย
วิชาละเอียดๆ ได้อีกมากมายมหาศาลนัก

ครั้นพอรู้แล้วว่าคุณยายทองสุกใกล้จะละโลกจริง

เงินจะทำศพก็ไม่มี คุณยายของเราท่านก็มีกุศโลบายตาม ลูกศิษย์ลูกหาฝ่ายฆราวาสมาช่วยกัน จนกระทั่งจัดงานศพ ได้อย่างสมเกียรติ ทั้งๆ ที่เงินส่วนตัวสักสลึง ท่านก็ไม่มี เพราะตลอดชีวิตที่อยู่ในวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ คุณยาย นั่งหลับตาเจริญภาวนาอย่างเดียว ไม่เคยมีเงินทอง เป็นของตัวเอง แต่ว่าเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ คุณยายก็ต้อง ค้นห้สิ่งสดี ค้นห้สิ่งปัญญาที่มีอยู่ในตัวเอาออกมาให้ได้ เพราะฉะนั้น ปัญญาของท่านจึงเพิ่มพูนสูงขึ้นจากการ แสดงความกตัญญูกตเวทิต่อคุณยายทองสุก

อีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ ก่อนที่พระเดชพระคุณหลวง พ่อดิเรกปากน้ำจะละโลก เมื่อลูกศิษย์ลูกหามาพร้อม หลวงพ่อท่านก็สั่งว่า **“อย่าทิ้งวัดปากน้ำ ให้อยู่ที่นี่ รุ้หลัง กำลังมา แล้วยกย้ายทอดวิเศษให้ ไม่อย่างนั้นวิเศษ ธรรมกายที่พ่อคนมาจะสูญ”** คุณยายตัดสินใจเลย เราจะ ไม่ไปไหน จะอยู่ที่วัดปากน้ำ

หลวงพ่อดิเรกปากน้ำท่านมีมโนปณิธานของท่าน ว่า จะต้องเอาวิเศษธรรมกายไปทั่วโลกให้ได้ ผู้ที่ทำวิเศษ อยู่กับท่านรู้กันหมด **เพราะฉะนั้น คุณยายจึงตั้งใจจะ สานมโนปณิธานของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดิเรกปากน้ำ ให้สำเร็จให้ได้**

เมื่อท่านตั้งปณิธานที่จะสานงานของพระเดช-

พระคุณหลวงพ่อดิเรกปากน้ำให้สำเร็จ ทั้งๆ ที่เป็นแค่แม่ชี คนหนึ่ง หนังสือหนังหาที่อ่านไม่ออก เงินทองก็ไม่มี ที่ไหนๆ ก็ไม่เคยไป อยู่แต่วัดปากน้ำ แต่ต้องเอาวิเศษ ธรรมกายไปทั่วโลกให้ได้ ท่านก็ปักหลักอยู่ที่วัดปากน้ำ

หลวงพ่อดิเรกถามคุณยายอีกว่า **“แล้วยายทำอะไร ยายไม่รู้หนังสือ”**

คุณยายตอบว่า **“ก็นั่งเข้าที่ สุดชีวิตไปตามพวกคุณ มา นั้นแหละ”** ไม่ว่าจะตามคน ตามลูกศิษย์มาประพฤติ ปฏิบัติธรรม คุณยายไม่ออกเดินตาม ท่านนั่งเข้ากลาง ของกลางไปตาม ต้องไปค้นวิชาละเอียดๆ ไปตามมาให้ ได้ เพราะจะเอาแต่กายเนื้อกายเดียวจะได้อย่างไร ต้อง ตามละเอียดด้วย เมื่อได้มาแล้วค่อยเอากายหยาบของ คนรุ่นหลังที่มา ไปเดินตามคนมาให้คุณยายอีกทอดหนึ่ง คุณยายจึงต้องตามละเอียด และตามหยาบด้วยธรรมกาย ของท่าน

พ่อดิเรกเจอหลวงพ่อดิเรกถามคุณยายสั่ง **“คุณไปตาม มาให้หมดทุกมหาวิทยาลัยนะ”** นี่ก็คือคุณยาย

ด้วยอำนาจความกตัญญูกตเวทิต่อคุณยายสารพัด จะมีวิธีคิดเอามาตอบแทนคุณ แม้ที่สุดจนกระทั่งได้มา สร้างวัดพระธรรมกาย ท่านก็ตั้งใจทำด้วยความกตัญญู กตเวทิต่อหลวงพ่อดิเรกปากน้ำ ลงมือสร้างวัดให้เป็นวัด

สร้างพระให้เป็นพระ สร้างคนให้เป็นคนดีมาตลอดชีวิต ถามว่าคุณยายเหนื่อยไหม ทำไมจะไม่เหนื่อย เพราะมาสร้างวัดเมื่อคุณยายอายุ ๖๐ ปีแล้ว

ถ้าจะให้ใครที่อายุ ๖๐ แล้วนั้น ลงมือสร้างวัดชนิดพลิกทุ่งนามาเป็นวัดที่มีต้นไม้ร่มรื่น สถานที่เป็นระเบียบ เหมาะแก่การอบรมคนพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ก็คงไม่มีใครคิดทำ เพราะสังขารตัวเองยังหอบกันไม่ค่อยจะไหว แล้วจะสร้างวัดไหวได้อย่างไร? แต่คุณยายท่านทำได้ ท่านต้องการจะบูชาพระคุณหลวงพ่อดีกว่าให้ได้ แร่กตัญญูทุกตัวที่ส่งผลมาอย่างนี้ ส่งกันมาเป็นทอดๆ แม่ที่สุดมาสร้างมหาธรรมกายเจดีย์ สังขารคุณยายเริ่มไม่ไหว

ครั้งแรกคุณยายบอกหลวงพ่อด็อกขัยว่า “ท่านอย่าสร้างเลย” คุณยายห้าม ไม่ใช่ไม่ห้าม ท่านให้เหตุผลว่า “หลวงพ่อด็อกขัย เวลาลับตาจะไม่มีนะ หลวงพ่อด็อกขัย นอกจากเวลานั่งหลับตาจะไม่มีแล้ว เรื่องสารพัดเรื่องมันจะมาถึงท่าน”

หลวงพ่อด็อกขัยไม่เท่าไร คุณยายบอกไม่สร้างก็ตามใจ หลวงพ่อด็อกขัยเอ่ยขึ้นว่า “ยาย ถ้าไม่สร้าง ปรนิธานของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดีกว่าจะไม่สำเร็จ”

คุณยายบอกว่า “ยายแก่มากแล้ว ไม่สามารถจะอยู่ทุ่มเทกับท่านได้เต็มที่ ท่านจะเหนื่อย จะไม่ได้นั่ง

หลับตานะ”

พระเดชพระคุณหลวงพ่อด็อกขัยบอกว่า “อย่างไรก็ต้องทำให้เสร็จตามที่ ยายรับปากพระเดชพระคุณหลวงพ่อดีกว่ามาแล้ว ไม่อย่างนั้นจะกลายเป็นยายทำงานไม่สำเร็จ”

คุณยายก็ตามใจ แล้วบอกว่า

“แต่ท่านรับรู้ไว้เถอะ ข้างหน้ายังมีเรื่องอีกมากมาย” เรื่องมากมายที่ท่านว่า ขณะนั้นนึกไม่ออกเหมือนกันว่า มันจะมากมายเหมือนอย่างที่เคยมาตลอด ๒ ปีที่แล้ว ญาติโยมมาวัดกันมากๆ ถึงเวลาเจอมรสุมเป็นอย่างไรก็ได้พวกเราช่วยกันแบ่งเบาวิกฤตกันไป ก็เป็นอย่างไรที่เราเจอนี้แหละ

มองภาพต่อ หลวงพ่อด็อกขัยเมื่อท่านคิดทำเพื่อสนองงานคุณยาย ไม่ให้คุณยายเสียคำพูด ก็ต้องคิด ต้องคน ต้องทำสารพัด เช่น พระเดชพระคุณหลวงพ่อด็อกขัยไม่เคยเรียนสถาปัตยกรรม ก็ต้องไปค้นในธรรมะละเอียดมาออกแบบ ด้วยการนั่งสมาธิเข้าที่กับคุณยายตอนที่ท่านยังแข็งแรงดีอยู่ ตอนเช้าพอหลวงพ่อด็อกขัยฉันเช้าเสร็จ ก็นั่งสมาธิ พอถึงเพลก็ออกมาฉัน ตอนบ่ายตรวจงาน ตกเย็นนั่งสมาธิต่ออีก พระเดชพระคุณหลวงพ่อด็อกขัย

นั่งสมาธิกับคุณยายเป็นกิจวัตรอย่างนี้เป็นปีๆ ท่านค้นใน
ธรรมะละเอียดมาตั้งแต่ฟังโบสถ์ ถอดแบบฟังโบสถ์จาก
ละเอียดมาเป็นผังหยาบให้เราก่อสร้างเรื่อยมา จนกระทั่ง
ผังสมาธิธรรมกายสากล ผังมหาธรรมกายเจดีย์ ค้นใน
ธรรมะละเอียด แล้วก็มาปรับให้เป็นหยาบ เอาออกมา
สร้างจนสำเร็จ แม้ไม่มีความรู้ด้านสถาปัตยกรรม แต่
อาศัยความกตัญญูกตเวทีที่มีต่อครูบาอาจารย์ ก็กลายเป็น
แรงบีบคั้นให้พระเดชพระคุณหลวงพ่อดมชโยได้เพิ่มพูน
ปัญญาให้กับตัวเองขึ้นอีกมหาศาล

เส้นทางกตัญญูกตเวทีที่สร้างมนุษย์ให้เพิ่มพูน
สติปัญญาของตัวเองได้อย่างนี้เอง สมกับที่คุณยายบอกว่า
**“ความกตัญญูกตเวทีของพระสารีบุตรนั้นแหละ เป็นเหตุ
ให้ท่านเลิศด้วยปัญญา”**

ส่วนพวกเราที่มาช่วยกันดำเนินตามแผนงานที่
พระเดชพระคุณหลวงพ่อดมชโยท่านกำหนด มาช่วยท่าน
เสริมเติมต่อจนสำเร็จ ที่ทำได้เช่นนี้ ก็เพราะอาศัยความ
กตัญญูกตเวทีที่มีต่อหลวงพ่อกันนี่เอง เมื่ออาจารย์ของ
เรา ท่านจะทำตอบแทนครูบาอาจารย์ของท่าน ถ้าเราเฉย
เสีย ท่านก็จะเหนื่อยมาก เราก็เข็นทำกันไป อาศัยความ
กตัญญูนี้แหละที่มีต่อท่าน ถึงได้วิ่งกันขาชีวิตชวนคนมา
ทำบุญตอบแทนพระคุณของท่าน เพื่อให้ท่านตอบแทน

พระคุณของคุณยายได้สำเร็จอยู่ทุกวันนี้ แต่ว่าทั้งๆ ที่เรา
วิ่งขาชีวิต พอไปสำรวจตัวเอง เราจะพบว่าได้เพิ่มพูน
ปัญญากันอีกคนละไม่น้อยเหมือนกัน

พวกเราแต่ละคนแต่ก่อนความรู้ความสามารถ
หลายๆ เรื่อง ไม่เคยมีเลย พอเข้าวัดพระธรรมกาย
โดยเฉพาะมาช่วยกันชวนคนมาทำ ก็ได้เทคโนโลยีมา
ใหม่ๆ มาทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาอีกมากมายเลย เรา
มาด้วยสายใยแห่งความกตัญญูกตเวทีต่อหลวงพ่อกัน
แล้วก็เพิ่มพูนปัญญาให้แก่ตัวเองขึ้นมาอย่างนี้

พระสารีบุตรท่านมาด้วยเส้นทางของความกตัญญู
พระโมคคัลลานะท่านมาด้วยเส้นทางของความรับผิดชอบ
ต่อหมู่คณะ ภาพสองภาพนี้ระหว่างพระสารีบุตร เลิศ
ด้วยปัญญา พระโมคคัลลานะเลิศด้วยฤทธิ์ ต้องไปคู่กัน

ถามว่าพระโมคคัลลานะท่านมีความกตัญญู
กตเวทีไหม? มี ถึงท่านจะเลิศด้วยฤทธิ์ แต่ว่าปัญญาท่าน
ไม่เท่าพระสารีบุตรหรอก แต่ก็สร้างบารมีตามกันดิดๆ ไม่ใช่
ทิ้งห่างกันจนมองไม่เห็นฝุ่น ถ้าทิ้งห่างกันคงเป็นเพื่อนรัก
กันไม่ได้

พระสารีบุตรผู้เลิศด้วยปัญญา ท่านทำหน้าที่เป็น
เหมือนมารดาผู้ให้กำเนิดทางธรรมแก่พุทธบริษัท ท่าน

พิจารณาเห็นญาติโยมคนไหน มีธาตุธรรมพอจะรู้ จะเห็นธรรมะได้ละก็ ท่านก็ตริกตรองหาวิธีสอน หาวิธีเทศน์ให้บุคคลเหล่านั้นเขาถึงธรรมให้ได้

ทำไมท่านคิดอย่างนี้ ก็แรงกตัญญูกตเวทิต่างที่ท่านมีต่ออาจารย์ของท่าน คือท่านรู้ว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งใจจะไปรดสัตวโลก จะรื้อขนสัตว์โลกเข้านิพพานให้หมด ซึ่งก็มีทางเดียวคือ ต้องทำให้เขาเข้าถึงธรรมให้ได้ เพราะฉะนั้น พระสารีบุตรท่านพิจารณาแยกแยะธรรมะให้ละเอียดยับยั้งไป เพื่อเอามาใช้ในการเทศน์การสอน ท่านมุ่งไปตรงนั้น

พระโมคคัลลานะ ในพระไตรปิฎกระบุว่า “พระโมคคัลลานะท่านรับหน้าที่เป็นเหมือนพี่เลี้ยง หรือเหมือนแม่นม พระสารีบุตรเหมือนแม่ผู้ให้กำเนิดทางธรรม” จากไม่รู้อะไรเลย จนกระทั่งเข้าถึงธรรมเป็นพระโสดาบัน เข้าถึงธรรมเบื้องต้นแล้วท่านหยุด ถือว่าให้กำเนิดแล้ว ส่งให้พระโมคคัลลานะสอนให้ยิ่งๆ ขึ้นไป เป็นภารกิจหนักทางหยาบขึ้นมามากขึ้นอีกหน่อย ซึ่งหนักทางกาย แต่พระสารีบุตรมีภารกิจหนักทางใจ เพราะต้องไปค้นให้ได้ว่า ธาตุธรรมของคนนี้ๆ เป็นอย่างไร จะเอาคำสอนให้พอเหมาะพอดีไปใส่ในใจเขาแค่ไหน อย่างไร เขาจึงจะรับได้ เขาจึงจะถือกำเนิดทางธรรมขึ้นมาได้

พระโมคคัลลานะรับผิดชอบต่อหมู่คณะ หมายถึง รับผิดชอบในความเป็นอยู่ของหมู่คณะ แต่หมู่คณะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้นมากมายมหาศาลนัก ท่านรับผิดชอบอย่างนี้มาตลอดทุกภพทุกชาติที่สร้างบารมีติดตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น ในใจของท่านเมื่อเริ่มต้น ก็คงเหมือนพวกเรา หาทางสร้างทีมสร้างเทคโนโลยี ให้มีฝีมือเท่าไวกู้นแรงเยอะๆ หนักเขางานขยายมาก เวลาเร่งมาก ทำไมทัน มีทางเดียวต้องสร้างฤทธิ์ทางใจให้ได้ นี่ก็เป็นเหตุที่มาของความเป็นผู้มีฤทธิ์มาก ซึ่งเกิดจากที่ท่านสะสมไว้มากคือ ช่วยรับภาระประกอบประหม่อมให้ลูกของพระพุทธเจ้ามีความก้าวหน้าขึ้นไปตามลำดับๆ

หลังจากที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือพระสารีบุตรสอนธรรมะเบื้องต้น ให้สามารถปิดนรก เปิดสวรรค์ได้แล้ว พระโมคคัลลานะท่านรับภาระต่อ มีทางเดียวที่จะแบกรับได้ คือ ต้องอาศัยฤทธิ์ เมื่อรับภาระสารพัดมากก็ต้องฝึกฤทธิ์ให้เต็มที่ เริ่มตั้งแต่พัฒนาเทคโนโลยีกดปุ่ม วางโปรแกรมต่างๆ ในที่สุดท่านก็พบว่า ถ้าจะให้ทันใจ ทันเหตุการณ์ ต้องมีอิทธิฤทธิ์ พออิทธิฐานจิตปั๊บ ต้องเป็นได้สิ่งสำเร็จเกิดขึ้นปั๊บ นี่คือเส้นทางของพระโมคคัลลานะ

หลวงพ่อดองขออนุโมทนากับพวกเราอีกเหมือน

กันที่เป็นลูกหลานพระโมคคัลลานะ พอหลวงพ่อลังงาน
บุบละก็ เดี่ยวได้เห็นพวกเรา แจกงานกันต่อบีบ เครือข่าย
กระจายไปทั่วประเทศ ข้ามประเทศไปก็มี แม้จะมีมรสุม
เข้ามาบ้าง แต่ว่าด้วยฤทธิ์จากความรักผิตชอบหมู่คณะ จึง
รอดตัวมาถึงวันนี้

เพราะฉะนั้น ด้วยแรงกตัญญูที่เรามี ตั้งแต่

๑) แรงกตัญญูกตเวทีที่เรามีต่อคุณยาย ต่อ
พระเดชพระคุณหลวงพ่อัมมชโย

๒) แรงกตัญญูกตเวทีที่หลวงพ่อัมมชโยมีต่อ
คุณยาย ต่อพระเดชพระคุณหลวงพ่อดิปากน้ำ

๓) แรงกตัญญูกตเวทีที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดิปากน้ำมีต่อบุรพาจารย์

๔) แรงกตัญญูกตเวทีที่บุรพาจารย์มีต่อพระสัม-
มาสัมพุทธเจ้า

สิ่งเหล่านี้คือเส้นทางสร้างปัญญาให้กับพวกเรา
บ่มปัญญาให้เราโดยไม่รู้ตัว

ความที่เราทนดูหลวงพ่อลังงานที่ทำงานกันไม่ได้
จึงกระโดดออกมาาร่วมรับผิดชอบกัน เพราะฉะนั้น เลย
เป็นเหตุให้ แต่ละท่าน เดี่ยวนี้มีฤทธิ์กันคนละหลายๆ อย่าง

ก็ทำให้เราคุ่มเหน้อย

เมื่อเราได้ปัญญาได้ฤทธิ์มานั้น เราได้มาโดยไม่
ค่อยจะรู้ตัว เลยไม่ได้มองไปข้างหน้าว่า มันจะไปสุดที่ตรง
ไหน คำตอบก็คือสุดอย่างที่พระโมคคัลลานะ พระสารีบุตร
ท่านมีนั่นแหละ

ถ้ารู้เป้าหมายอย่างนี้แล้ว ต่อแต่นี้ไป ก็จงตั้ง
โปรแกรมของตัวเองให้ดีกว่า เรายุ่่นจะมีวิธีแสดงความ
กตัญญูกตเวทีในลักษณะไหนจึงจะเหมาะกับบุคลิก
ลักษณะของเรา แล้วทำให้ไปถึงเส้นทางสุดยอดแห่ง
ปัญญาตามพระสารีบุตร และเอาปัญญานั้นมาใช้รับผิดชอบ
ต่อหมู่คณะ ต่อสังคมให้เต็มที่ เพื่อบรรลุสุดยอดแห่ง
ฤทธิ์อย่างพระโมคคัลลานะนั่นเอง

ขอให้ทุกท่านจงสมหวังในการเป็นผู้เลิกด้วย
ปัญญาและฤทธาานุภาพได้เป็นอัศจรรย์ นับแต่วันนี้
จนกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรมเทอญ

ภาคผนวก*

กวางจะมาเป็นพระสารีบุตร

พระสารีบุตรก่อนที่จะเข้ามาบวชในบวรพระพุทธศาสนา นั้น เดิมท่านมีนามเดิมว่า “อุปติสสะ” เป็นบุตรของพราหมณ์วงศ์คันตะ ผู้เป็นนายบ้านแห่งตำบลอุปติสคาม มารดาของท่านชื่อ นางสารี คำว่า “สารีบุตร” จึงเป็นนามที่เรียกชื่อตามชื่อของมารดานั่นเอง

อุปติสสมานพมีพี่น้องทั้งสิ้นรวม ๗ ท่าน เป็นชาย ๔ ท่าน ได้แก่ พระสารีบุตร พระจุนทะ พระอุปเสนะ พระเรวตะ และเป็นหญิง ๓ ท่าน คือ จالا อุปจาลา สีสุปจาลา

* อรรถกถาสู้ตร เอตทัคควรรค อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต ล.๓๒ น.๒๕๘

อุปติสสมาณพมีเพื่อนรักซึ่งอยู่ในวัยเดียวกันคือ “โกลิตะ” เป็นบุตรของพราหมณ์โกลิต และนางโคคัลลี แห่งหมู่บ้านโกลิตคาม ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากกรุงราชคฤห์ ตระกูลทั้งสองนั้นได้เกี่ยวพันสืบเนื่องกันมาถึง ๗ ชั่วตระกูล เด็กทั้งสองได้เจริญเติบโตมาพร้อมกัน และได้สำเร็จศิลปะ ทุกอย่างพร้อมกัน เวลาจะไปที่ใดๆ เพื่อพักผ่อนหรือไป ส่วนเพื่อประโยชน์จะเล่น อุปติสสมาณพมีเสียงทองคำ ๕๐๐ เป็นเครื่องแหแหน โกลิตมาณพมีรถเทียมม้า อาชาไนย ๕๐๐ เป็นเครื่องแหแหน มาณพทั้งสองมี บริวารคนละ ๕๐๐

ในกรุงราชคฤห์มีมหรสพ บันยอดเขาทุกๆ ปี มาณพทั้งสองก็นั่งดูมหรสพรวมกัน ทั้งเกิดความสนุกสนาน หรือบางครั้งเกิดความสังเวช ซึ่งเป็นไปตามอารมณ์ต่างๆ ของมหรสพที่แสดง

วันหนึ่ง มาณพทั้งสองดูมหรสพโดยทำนองนี้ แต่มิได้มีความสนุกสนานเหมือนแต่ก่อนๆ เพราะญาณ ถึงความแสรบแล้ว ต่างคิดกันอย่างนี้ว่า “จะมีอะไรเล่า? ที่น่าดูในมหรสพเหล่านี้ คนพวกนี้ทั้งหมดไม่ถึง ๑๐๐ ปี ก็จักถึงความตาย เราทั้งสองควรแสวงหาธรรมเป็นเครื่อง หลุดพ้นอย่างเอกจะดีกว่า”

อุปติสสะทราบความที่โกลิตะนั้นมัวอ้ออ้ออ้ออ้อ เช่นเดียวกันกับตนจึงกล่าวว่า “สหายเอ๋ย เราทั้งสองคิดกันดีแล้ว เราควรแสวงหาโมกขธรรม ธรรมดาผู้แสวงหา ต้องได้ บรรพชาชนิดหนึ่งจึงควร เราทั้งสองจะบรรพชาในสำนัก ใครเล่า?”

สมัยนั้นลัญชัยปริพาชก อาศัยอยู่ในกรุงราชคฤห์ กับปริพาชกบริวารหมู่ใหญ่ อันเป็นสำนักที่มีชื่อเสียงมาก ในยุคนั้น อุปติสสมาณพและโกลิตะจึงตกลงพร้อมใจกันว่า “เราจักบวชในสำนักท่านลัญชัยปริพาชก” ดังนั้น มาณพทั้งสองพร้อมด้วยบริวารอีก ๕๐๐ จึงได้ไปขอเป็น ศิษย์ในสำนักของลัญชัยปริพาชกนั้น จากนั้นเป็นต้นมา ลัญชัยปริพาชกก็ได้ความเลิศจด้วยลาภและยศอย่างเหลือเพื่อ มาณพทั้งสองสามารถเรียนจบความรู้ของลัญชัยปริพาชก จนสิ้น ในเวลาเพียงสองสามวันเท่านั้น

ลัญชัยปริพาชกได้ชักชวนให้ศิษย์ทั้งสองให้อยู่ สอนศิษย์ต่อไปด้วยกันกับอาจารย์ แต่ทั้งสองตั้งความ ปราณณาเต็มไว้ว่า เราออกบรรพชาเพื่อแสวงหาโมกขธรรม แต่บัดนี้รายังไม่พบโมกขธรรมเลย เราจักเที่ยวไปยังที่ต่างๆ คงจักได้อาจารย์ผู้แสดงโมกขธรรมสักคนเป็นแน่

ตั้งแต่นั้น มาณพทั้งสองก็ออกเดินทางแสวงหา บัณฑิตผู้รู้ต่างๆ พอได้ทราบข่าวว่าใครเป็นผู้มีความรู้อยู่ที่

ไหน เขาทั้งสองจะตามเข้าไปถามปัญหาต่างๆ ทันที เขาเที่ยวถามปัญหาต่างๆ จนทั่วชมพูทวีปก็ยังไม่พบโมกขธรรม จึงกลับมาอยู่ที่อยู่ของตน แล้วตกลงใจทำตีกากันว่า “ผู้ใดได้บรรลุอมตธรรมก่อน ผู้นั้นจงบอกธรรมนั้นแก่กัน”

ลำดับนั้น พระบรมศาสดาเสด็จถึงกรุงราชคฤห์ ทรงรับเวฬุวันมหาวิหาร ที่พระเจ้าพิมพิสารถวายแล้วประทับอยู่ในเวฬุวันนั้น

พระอัสสชิเถระ หนึ่งในจำนวนพระปัญจวัคคีย์ ที่พระศาสดาทรงส่งไปเพื่อประกาศคุณพระรัตนตรัย อยู่ในระหว่างการเดินทางกลับมาถึงกรุงราชคฤห์

ในวันรุ่งขึ้นท่านถือบาตรและจีวรเพื่อบิณฑบาต แต่เขาตรูตามพุทธประเพณี

สมัยนั้น อุปติสสปริพาชก ทำภัตกิจ(ทานอาหารเสร็จแล้ว)แต่เขาตรู แล้วไปยังอารามของปริพาชก พบพระเถระ จึงคิดว่า “อันนักบวชเห็นปานนี้เรายังไม่เคยพบเลย ภิกษुरुูปนี้คงจะเป็นผู้หนึ่งในบรรดาผู้ที่ เป็นพระอรหันต์หรือผู้บรรลุพระอรหัตตมรรคในโลก ไฉนหนอเราเพิ่งเข้าไปหาภิกษุนี้แล้วถามว่า “ท่านผู้มีอายุ ท่านบวชอุทิศเฉพาะใคร? ใครเป็นศาสดาของท่าน? หรือว่าท่านชอบใจธรรมของใคร?”

แต่บังเกิดความเกรงใจ คิดในใจว่า “กาลนี้มีใช้กาลควรถามปัญหาภิกษุนี้ ภิกษุนี้กำลังเข้าไปสู่ละแวกบ้านเที่ยวบิณฑบาต เราควรติดตามภิกษुरुูปนี้ไปข้างหลังๆ” เขาได้เห็นพระเถระบิณฑบาตเสร็จแล้ว กำลังแสวงหาสถานที่เพื่อฉันภัตตาหาร ปริพาชกทราบความที่พระเถระนั้นประสงค์จะนั่ง จึงได้จัดตั้งของตนถวาย แม้ในเวลาที่ท่านฉันเสร็จแล้วก็ได้ถวายน้ำในกุ่มโตของตนแต่พระเถระเมื่อทำเช่นนั้นแล้ว ปริพาชกจึงทำปฏิสันถารอย่างจับใจกับพระเถระซึ่งฉันเสร็จแล้ว เรียนถามอย่างนี้ว่า “ท่านผู้มีอายุ อินทรีย์ของท่านมองเห็นนัก ผิวพรรณบริสุทธ์ ผุดผอง ท่านผู้มีอายุ ท่านบวชอุทิศเฉพาะใคร? ใครเป็นศาสดาของท่าน? หรือท่านชอบใจธรรมของใคร?”

พระเถระคิดว่า “ธรรมดาปริพาชกเหล่านี้ ย่อมเป็นปฏิปักษ์ต่อพระศาสนา เราจักแสดงความลึกซึ้งในพระศาสนาแก่ปริพาชกนี้” เมื่อจะแสดงความที่ตนบวชใหม่ จึงกล่าวว่า “ผู้มีอายุ เราแลเป็นผู้ใหม่บวชแล้วไม่นาน เพิ่งมาสู่ธรรมวินัยนี้ เราจักไม่สามารถแสดงธรรมโดยพิสดารก่อน”

ปริพาชกเรียนว่า “ข้าพเจ้าชื่ออุปติสสะ ขอพระผู้เป็นเจ้ากล่าวตามสามารถเถิด จะมากหรือน้อยก็ตาม ขอพระผู้เป็นเจ้า จงกล่าวเถิด จงบอกแก่ข้าพเจ้าแต่

ใจความเท่านั้นข้าพเจ้าต้องการใจความ”

เมื่อเขาอ่อนนอนอยู่อย่างนั้นแล้ว พระเถระจึงกล่าวคาถาว่า **“ธรรมเหล่าใด มีเหตุเป็นแดนเกิด พระตถาคตตรัสเหตุแห่งธรรมเหล่านั้นและเหตุแห่งความดับแห่งธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปกติตรัสอย่างนี้”**

ปริพาชกฟังเพียง ๒ บทต้นเท่านั้น ก็ดำรงอยู่ในโสดาปัตติผล และเมื่อได้ฟังพระคาถาที่เหลือให้จบลง เขาบรรลุเป็นพระโสดาบันทันที เมื่อบรรลุเป็นพระโสดาบันแล้ว คุณวิเศษชั้นสูงยังคงมีอยู่ คือการบรรลุเป็นพระอรหันต์ยังไม่เกิดขึ้น เขาก็คิดว่า “เหตุในสิ่งนี้จักมี” จึงเรียนพระเถระว่า “ท่านขอรับ ท่านไม่ต้องขยายธรรมเทศนาให้ยิ่งขึ้นไปกว่านี้แล้ว เท่านั้นก็พอ พระบรมศาสดาของพวกเราประทับอยู่ที่ไหน?” พระเถระตอบว่า “ประทับอยู่ในพระเวฬุวัน ผู้มีอายุ” เขาเรียนว่า “ข้าแต่ท่านผู้เจริญญาณกระนั้น ขอท่านโปรดลงหน้าไปก่อนเถิด ข้าพเจ้า มีเพื่อนอีกคนหนึ่ง และข้าพเจ้าทั้งสองได้ทำกติกากะกันและกันไว้ว่า ผู้ใดบรรลุอมตะก่อน ผู้นั้นจงบอกกัน ข้าพเจ้าเปลื้องปฏิญญานั้นแล้ว จักพาสหายไปสู่สำนักพระบรมศาสดา” ดังนี้แล้ว หมอบลงแทบเท้าทั้งสองของพระเถระด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ทำประทักษิณ ๓ รอบ ส่งพระเถระไปแล้ว ได้บายหนาไปสู่อารามของ

ปริพาชก

โกณฑปริพาชกเห็นเขามาแต่ไกล คิดว่า “วันนี้สีหน้าสหายของเราไม่เหมือนในวันอื่นๆ เขาคงได้บรรลุอมตะโดยแน่แท้” จึงถามถึงการบรรลุอมตะ แม่อุปัชฌาย์ปริพาชกนั้น เมื่อได้ฟังอมตะธรรมจบ ก็ได้บรรลุเป็นพระโสดาปัตติผลเช่นกัน จึงชวนกันไปเฝ้าพระบรมศาสดา

ธรรมดาพระสารีบุตรเถระนี้ ย่อมเป็นผู้มีฐานะอาจารย์ในกาลทุกเมื่อจึงกล่าวกะสหายอย่างนี้ว่า “สหาย เราจักบอกอมตะที่เราทั้งสองบรรลุ แก่สัณฺฑชัยปริพาชกผู้อาจารย์ของเราบ้าง ท่านรู้อยู่ก็จักแหงตลอด เมื่อไม่แหงตลอดเชื่อพวกเราแล้วจักไปยังสำนักพระบรมศาสดา สดับเทศนาของพุทธบุคคลทั้งหลายแล้ว จักทำการแหงตลอดซึ่งมรรคและผล”

ลำดับนั้น ทั้งสองคนก็ได้ไปสู่สำนักของท่านสัณฺฑชัย สัณฺฑชัยพอเห็นเขาจึงถามว่า “พอทั้งสอง พวกพ่อได้ใคร่ที่แสดงทางอมตะแล้วหรือ?” สหายทั้งสองจึงเรียนว่า “ได้แล้วขอรับ ท่านอาจารย์ บัดนี้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นแล้วในโลก พระธรรมก็อุบัติขึ้นแล้ว พระสงฆ์ก็อุบัติขึ้นแล้ว ท่านอาจารย์ประพตติธรรมเปล่า ไร้สาระ เชิญท่านมาเถิด เราทั้งหลายจักไปยังสำนักพระศาสดา”

สัญญาชัย “ท่านทั้งสองไปเกิด ข้าพเจ้าไม่สามารถ”

สหยาทั้งสอง “เพราะเหตุไร?”

สัญญาชัย “เราเป็นอาจารย์ของมหาชนแล้ว การอยู่เป็นอันเตวาลิกของเราั้น เช่นกับเกิดความไหวแห่งน้ำในตุ่ม เราไม่สามารถอยู่เป็นอันเตวาลิกได้”

สหยาทั้งสอง “ท่านอาจารย์ จำเดิมแต่กาลแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จอุบัติขึ้นในโลก มหาชนมีของหอมระเหยบดดอกไม้เป็นต้นในมือไปบูชาพระองค์ท่านนั้น แม้กระผมทั้งสองก็จักไปในที่นั้นเหมือนกัน ท่านอาจารย์จะทำอย่างไร?”

สัญญาชัย “พ่อทั้งสอง ในโลกนี้ มีคนเขลามากหรือมีคนฉลาดมากเล่า?”

สหยาทั้งสอง “คนเขลามากขอรับ ท่านอาจารย์ อันคนฉลาดมีเพียงเล็กน้อย”

สัญญาชัย “พ่อทั้งสอง ถ้ากระนั้น พวกคนฉลาดๆ จักไปสู่สำนักพระสมณโคตม พวกคนเขลาๆ จักมาสู่สำนักเรา พ่อไปกันเถิด เราจักไม่ไป”

สหยาทั้งสองนั้นจึงกล่าวว่า “ท่านอาจารย์ ท่านจักปรากฏเอง” ดังนี้แล้ว หลีกไป เมื่อสหยาทั้งสองนั้นไม่อยู่

บริษัทของสัญญาชัยแตกกันแล้ว ขณะนั้นอารามได้ว่างลง สัญชาตินั้นเห็นอารามว่างแล้ว ก็อาเจียนออกเป็นโลหิตอุณสหยาทั้งสองได้ไปสู่ พระเวฬุวัน พร้อมด้วยปริพาชก ๒๕๐ คน ผู้เป็นอันเตวาลิกของตน

พระบรมศาสดาประทับนั่งแสดงธรรมในท่ามกลางบริษัท ๔ ทอดพระเนตรเห็นปริพาชกเหล่านั้นแต่ไกลทีเดียว ตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายด้วยพระดำรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย สองสหยานั้นกำลังมา คือโกลิตะ และอุปติสสะ ทั้งสองนั้นจักเป็นคู่สาวกที่ดีเลิศของเรา” สองสหยานั้นถวายบังคมพระศาสดาแล้ว นั่ง ณ ส่วนข้างหนึ่ง เขาทั้งสองได้กราบทูลคำนี้กะพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ข้าพระองค์พึงได้บรรพชา พึงได้อุปสมบทในสำนักของพระผู้มีพระภาคเจ้าเถิดพระเจ้าข้า” พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ท่านทั้งหลายจงเป็นภิกษุมารเกิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว จงประพฤติพรหมจรรย์ เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด” คนทั้งหมดได้เป็นผู้ทรงบาตรจีวรอันสำเร็จด้วยฤทธิ์ ราวกะวาพระเถระ ๑๐๐ พรรษา

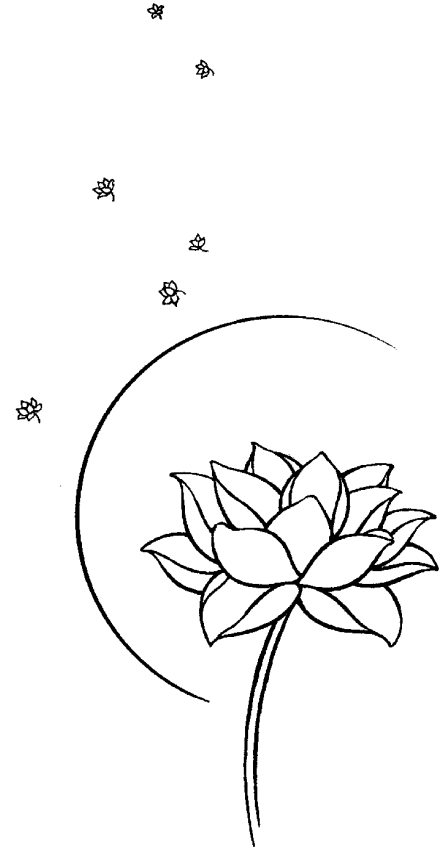
ครั้งนั้น พระศาสดาทรงขยายพระธรรมเทศนาด้วยอำนาจจริยา แก่บริษัทของทั้งสองสหยานั้น เว้นพระอัครสาวกทั้งสองเสีย ชนที่เหลือ บรรลุพระอรหัตแล้ว

ต่อมาในวันที่ ๒ แต่วันบวชแล้ว ท่านพระมหา-

โมคคัลลานะเข้าไปอาศัยหมู่บ้านกัลลวาระ ในแคว้นมคธอยู่ เมื่อถึงมิถุนะคือความหุดหู่และเซื่องซึมครบงำแล้ว พระบรมศาสดาทรงแนะนำวิธีขจัดถิ่นมิถุนะ พระมหาโมคคัลลานะฟังพระธาตุกรรมฐานที่พระตถาคตประทานแล้ว ได้ยังกิจในมรรค ๓ เบื้องบนให้สำเร็จ บรรลุที่สุดสาวก บารมีญาณแล้ว

ฝ่ายพระสารีบุตร ล่วงได้กึ่งเดือนแต่วันบวช เข้าไปอาศัยกรุงราชคฤห์นั้นแหละ อยู่ในถ้ำสุกรขาตากับพระบรมศาสดา เมื่อฟังเวทนาปริคคหสูตร ที่ทรงแสดงแก่ที่มณฑลปริพาชกผู้หลานของตน ส่งญาณไปตามกระแสแห่งพระสูตร ก็ได้บรรลุที่สุดสาวกบารมีญาณเช่นกัน

ก็ในเวลาบ่ายวันนั้นเอง พระศาสดาทรงประชุมพระสาวกที่พระเวฬุวัน ประทานตำแหน่งพระอัครสาวกแห่งพระเถระทั้งสองแล้วทรงแสดงพระปาฏิโมกข์

วิธีฝึกสมาธิเบื้องต้น

สมาธิ คือความสงบ สบาย และความรู้สึกเป็นสุข อย่างยิ่งที่มนุษย์สามารถสร้างขึ้นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ พระพุทธศาสนากำหนดเอาไว้เป็นข้อควรปฏิบัติ เพื่อการ ดำรงชีวิตทุกวันอย่างมีความสุข ไม่ประมาท เต็มไปด้วย สติสัมปชัญญะและปัญญา อันเป็นเรื่องไม่เหลือวิสัย ทุกคน สามารถปฏิบัติได้ง่ายๆ ดังวิธีปฏิบัติที่ **พระเดชพระคุณ-พระมงคลเทพมุนี** (สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำ ภาษี-เจริญ ได้เมตตาสั่งสอนไว้ดังนี้

๑. **กราบบูชาพระรัตนตรัย** เป็นการเตรียมตัว เตรียมใจให้มุมานะไว้เป็นเบื้องต้น แล้วสมาทานศีลห้าหรือศีลแปด เพื่อย้ำความมั่นคงในคุณธรรมของตนเอง

๒. **คุกเข่าหรือนั่งพับเพียบสบายๆ ระวังถึงความดี** ที่ได้กระทำแล้วในวันนี้ ในอดีต และที่ตั้งใจจะทำต่อไปในอนาคต จนราวกับว่าร่างกายทั้งหมดประกอบขึ้นด้วยธาตุแห่งคุณงามความดีล้วนๆ

๓. **นั่งขัดสมาธิ** เท้าขวาทับเท้าซ้าย มือขวาทับมือซ้าย นิ้วชี้ขวาจรดนิ้วหัวแม่มือซ้าย นั่งให้อยู่ในท่าที่พอดี

ไม่ฝืนร่างกายมากจนเกินไป ไม่ถึงกับเกร็ง แต่อย่าให้หลังโค้งงอ หลับตาพอสมควรคล้ายกับกำลังพักผ่อน ไม่บีบกล้ามเนื้อตาหรือขมวดคิ้ว แล้วตั้งใจมั่น วางอารมณ์สบาย สร้างความรู้สึกให้พร้อมทั้งกายและใจว่า กำลังจะเข้าไปสู่ภาวะแห่งความสงบสบายอย่างยิ่ง

๔. นึกกำหนดนิมิต เป็น “ดวงแก้วกลมใส” ขนาดเท่าแก้วตาดำใสบริสุทธิ์ ปราศจากราคีหรือรอยตำหนิใดๆ ชาวไสยเห็นตาเห็นใจตั้งประกายของดวงดาว ดวงแก้วกลมใสนี้เรียกว่า **บริกรรมนิมิต** นึกสบายๆ นึกเหมือนดวงแก้วนั้นมานิ่งสนิทอยู่ ณ ศูนย์กลางกายฐานที่เจ็ด นึกไปภาวนาไปอย่างนุ่มนวล เป็นพุทธานุสติว่า “**สัมมา อะระหัง**” หรือค่อยๆ น้อมนึกดวงแก้วกลมใสให้ค่อยๆ เคลื่อนเข้าสู่ศูนย์กลางกายตามแนวฐาน โดยเริ่มต้นตั้งแต่วางฐานที่หนึ่งเป็นต้นไป น้อมนึกอย่างสบายๆ ใจเย็นๆ ไปพร้อมๆ กับคำภาวนา

อนึ่ง เมื่อนิมิตดวงแก้วกลมใสปรากฏแล้ว ณ กลางกาย ให้วางอารมณ์สบายๆ กับนิมิตนั้น จนเหมือนกับว่าดวงนิมิตเป็นส่วนหนึ่งของอารมณ์ หากดวงนิมิตนั้นอันตรธานหายไป ก็ไม่ต้องนึกเสียดาย ให้วางอารมณ์สบายแล้วนึกนิมิตนั้นขึ้นมาใหม่แทนดวงแก้ว หรือเมื่อนิมิตนั้นไปปรากฏที่อื่น ที่มีใช้ศูนย์กลางกาย ให้ค่อยๆ น้อมนิมิตเข้า

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

- ฐานที่ ๑ ปากช่องจุมก { หญิงข้างซ้าย
ชายข้างขวา
- ฐานที่ ๒ เพลาตา { หญิงข้างซ้าย
ชายข้างขวา
- ฐานที่ ๓ จอมประสาท
- ฐานที่ ๔ ช่องเพดาน
- ฐานที่ ๕ ปากช่องลำคอ
- ฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายที่ตั้งจิตถาวร
- ฐานที่ ๖ ศูนย์กลางกายระดับสะดือ

ภาพแสดงที่ตั้งจิตทั้ง ๗ ฐาน

มาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีการบังคับ และเมื่อนิมิตมาหยุดสนิท ณ ศูนย์กลางกาย ให้วางสติลงไปยังจุดศูนย์กลางของดวงนิมิต ด้วยความรู้ลึกลับคล้ายมีดวงดาวดวงเล็กๆ อีกดวงหนึ่ง ซ่อนอยู่ตรงกลางดวงนิมิตดวงเดิมแล้วสนใจเอาใจใส่แต่ดวงเล็กๆ ตรงกลางนั้นไปเรื่อยๆ ใจจะปรับจนหยุดได้ถูกส่วน เกิดการตกศูนย์ และเกิดดวงสว่างขึ้นมาแทนที่ ดวงนี้เรียกว่า “ดวงธรรม” หรือ “ดวงปฐมมรรค” อันเป็นประตูเบื้องต้นที่จะเปิดไปสู่หนทางแห่งมรรคผลนิพพาน

การระลึกรู้ถึงนิมิต สามารถทำได้ในทุกแห่ง ทุกที่ ทุกอิริยาบถ ไม่ว่าจะนั่ง นอน ยืน เดิน หรือขณะทำภารกิจใดๆ

ข้อแนะนำ คือ **ต้องทำให้สม่ำเสมอเป็นประจำ ทำเรื่อยๆ ทำอย่างสบายๆ** ไม่เร่ง ไม่บังคับ ทำได้แค่นั้น ให้พอใจแค่นั้น ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดความอยากจนเกินไป จนถึงกับทำให้ใจต้องสูญเสียความเป็นกลาง และเมื่อการฝึกสมาธิบังเกิดผลจนได้ “ดวงปฐมมรรค” ที่ใสเกินใส สวยเกินสวย ติดสนิมั่นคงอยู่ที่ศูนย์กลางกายแล้วให้หมั่นตรึงระลึกนึกถึงอยู่เสมอ

อย่างนี้แล้ว ผลแห่งสมาธิจะทำให้ชีวิตดำรงอยู่บนเส้นทางแห่งความสุข ความสำเร็จ และความไม่ประมาทได้

ตลอดไป ทั้งยังจะทำให้สมาธิละเอียดลุ่มลึกไปตามลำดับ อีกด้วย

ข้อควรระวัง

๑. อย่าใช้กำลัง คือไม่ใช้กำลังใดๆ ทั้งสิ้น เช่น ไม่บีบบักกล้ามเนื้อตาเพื่อจะให้เห็นนิมิตเร็วๆ ไม่เกร็งแขน ไม่เกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง ไม่เกร็งตัว ฯลฯ เพราะการใช้กำลังตรงส่วนไหนของร่างกายก็ตาม จะทำให้จิตเคลื่อนจากศูนย์กลางกายไปสู่จุดนั้น

๒. อย่าอยากเห็น คือทำให้เป็นกลาง ประคองสติ มิให้ผลออกจากกรรมภาวนาและกรรมนิมิต ส่วนจะเห็นนิมิตเมื่อใดนั้น อย่ากังวล ถ้าถึงเวลาแล้วยอมเห็นเอง การบังเกิดของดวงนิมิตนั้น อุปมาเสมือนการขึ้นและตกของดวงอาทิตย์ เราไม่อาจจะเร่งเวลาได้

๓. อย่ากังวลถึงการกำหนดลมหายใจเข้าออก เพราะการฝึกสมาธิเจริญภาวนาเพื่อให้เข้าถึงพระธรรมกาย อาศัยการกำหนดนึกถึง “อาโลกสิณ” คือกสิณความสว่างเป็นบาทเบื้องต้น เมื่อฝึกสมาธิจนเข้าถึงดวงปฐมมรรคแล้ว ฝึกสมาธิต่อไป ผ่านกายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กาย-

รูปพรหม กายอรูปพรหม จนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกาย แล้วจึงเจริญวิปัสสนาในภายหลัง ดังนั้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดลมหายใจเข้าออกแต่ประการใด

๔. เมื่อเลิกจากนั่งสมาธิแล้ว ให้ตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกายที่เดียว ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดก็ตาม เช่น ยืนก็ดี เดินก็ดี นอนก็ดี หรือนั่งก็ดี อย่าย้ายฐานที่ตั้งจิตไปไว้ที่อื่นเป็นอันขาด ให้ตั้งใจบริกรรมภาวนา พร้อมกับนึกถึงกรรมนิมิตเป็นดวงแก้วใสควบคู่กันตลอดไป

๕. นิมิตต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะต้องยอมไปตั้งไว้ที่ศูนย์กลางกายทั้งหมด ถ้านิมิตเกิดขึ้นแล้วหายไป ก็ไม่ต้องตามหา ให้ภาวนาประคองใจต่อไปตามปกติ ในที่สุด เมื่อจิตสงบ นิมิตย่อมปรากฏขึ้นใหม่อีก

การฝึกสมาธิเบื้องต้นเท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ย่อมเป็นปัจจัยให้เกิดความสุขได้พอสมควร เมื่อซักซ้อมปฏิบัติ อยู่เสมอๆ ไม่ทอดทิ้ง จนได้ดวงปฐมมรรคแล้ว ก็ให้หมั่นประคองรักษาดวงปฐมมรรคนี้ไว้ตลอดชีวิต ดำรงตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ย่อมเป็นหลักประกันได้ว่าได้ที่พึงของชีวิต ที่ถูกต้องดีงาม ที่จะส่งผลให้เป็นผู้มีความสุขความเจริญทั้งในภพชาตินี้และภพชาติหน้า

ประโยชน์ของการฝึกสมาธิ

๑. ผลต่อตนเอง

๑.๑ ด้านสุขภาพจิต

- ส่งเสริมให้คุณภาพของใจดีขึ้น คือทำให้จิตใจผ่องใส สะอาด บริสุทธิ์ สงบ เยือกเย็น ปลอดโปร่ง โล่ง เบา สบาย มีความจำ และสติปัญญาดีขึ้น

- ส่งเสริมสมรรถภาพทางใจ ทำให้คิดอะไรได้รวดเร็ว ถูกต้อง และเลือกคิดแต่ในสิ่งที่ดีเท่านั้น

๑.๒ ด้านพัฒนาบุคลิกภาพ

- จะเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี กระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่า มีความมองอาจสง่างามผาย มีผิวพรรณผ่องใส

- มีความมั่นคงทางอารมณ์ หนักแน่น เยือกเย็นและเชื่อมั่นในตนเอง

- มีมนุษยสัมพันธ์ดี วางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นผู้มีเสน่ห์ เพราะไม่มักโกรธ มีความเมตตากรุณาต่อบุคคลทั่วไป

๑.๓ ด้านชีวิตประจำวัน

- ช่วยให้คลายเครียด เป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน และการศึกษาเล่าเรียน

- ช่วยเสริมให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง เพราะร่างกายกับจิตใจย่อมมีอิทธิพลต่อกัน ถ้าจิตใจเข้มแข็ง ย่อมเป็นภูมิคุ้มกันโรคภัยในตัว

๑.๔ ด้านศีลธรรมจรรยา

- ย่อมเป็นผู้มีสัมมาทิฐิ เชื้อกฏแห่งกรรม สามารถคุ้มครองตนให้พ้นจากความชั่วทั้งหลายได้ เป็นผู้มีความประพฤติดี เนื่องจากจิตใจดี ทำให้ความประพฤติทางกายและวาจาดีตามไปด้วย

- ย่อมเป็นผู้มีความมักน้อย สันโดษ รักสงบ และมีขันติเป็นเลิศ

- ย่อมเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ย่อมเป็นผู้มีสัมมาคารวะและมีความอ่อนน้อมถ่อมตน

๒. ผลต่อครอบครัว

๒.๑ ทำให้ครอบครัวมีความสุข เพราะสมาชิกในครอบครัวเห็นประโยชน์ของการประพฤติธรรม ทุกคนตั้งมั่นอยู่ในศีล ปกครองกันด้วยธรรม เด็กเคารพผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เมตตาเด็ก ทุกคนมีความรักใคร่สามัคคี เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

๒.๒ ทำให้ครอบครัวมีความเจริญก้าวหน้า เพราะสมาชิกต่างก็ทำหน้าที่ของตนโดยไม่บกพร่อง เป็นผู้มีใจคอหนักแน่น เมื่อมีปัญหาครอบครัวหรือมีอุปสรรคอันใด ย่อมร่วมใจกันแก้ไขปัญหานั้นให้ลุล่วงไปได้

๓. ผลต่อสังคมและประเทศชาติ

๓.๑ ทำให้สังคมสงบสุข ปราศจากปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมอื่นๆ เพราะปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นในสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการฆ่า การข่มขืน โจรผู้ร้าย การทุจริตคอร์รัปชั่น ล้วนเกิดขึ้นมาจากคนที่ขาดคุณธรรม เป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนแอ หวั่นไหวต่ออำนาจสิ่งยั่วยวนหรือกิเลสได้ง่าย ผู้ที่ฝึกสมาธิย่อมมีจิตใจเข้มแข็ง มีคุณธรรมในใจสูง ถ้าแต่ละคนในสังคมต่างฝึกฝนอบรมใจของตนให้หนักแน่น มั่นคง ปัญหาเหล่านี้ก็จะไม่เกิดขึ้น ส่งผลให้สังคมสงบสุขได้

๓.๒ ทำให้เกิดความมีระเบียบวินัย และเกิดความประหยัด ผู้ที่ฝึกใจให้ตั้งมั่นด้วยการทำสมาธิอยู่เสมอ ย่อมเป็นผู้รักความมีระเบียบวินัย รักความสะอาด มีความเคารพกฎหมายของบ้านเมือง ดังนั้น บ้านเมืองเราก็จะสะอาดน่าอยู่ ไม่มีคนมั่งง่าย ทั้งขยะลงบนพื้นถนน จะข้ามถนนก็เฉพาะตรงทางข้าม เป็นต้น เป็นเหตุให้ประเทศชาติไม่ต้องสิ้นเปลืองงบประมาณ เวลา และกำลังเจ้าหน้าที่ที่จะไปใช้สำหรับแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่มีระเบียบวินัยของประชาชน

๓.๓ ทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า เมื่อสมาชิกในสังคมมีสุขภาพจิตดี รักความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพในการทำงาน ย่อมส่งผลให้สังคมเจริญก้าวหน้าไปด้วย และเมื่อมีกิจกรรมของส่วนรวม สมาชิกในสังคมก็ย่อมพร้อมที่จะสละความสุขส่วนตน ให้ความร่วมมือกับส่วนรวมอย่างเต็มที่

และถ้ามีผู้ไม่ประสงค์ดีต่อสังคมจะมายุแหย่ให้เกิดความแตกแยก ก็จะไม่เป็นผลสำเร็จ เพราะสมาชิกในสังคมเป็นผู้มีจิตใจหนักแน่น มีเหตุผล และเป็นผู้รักสงบ

๔. ผลต่อพระศาสนา

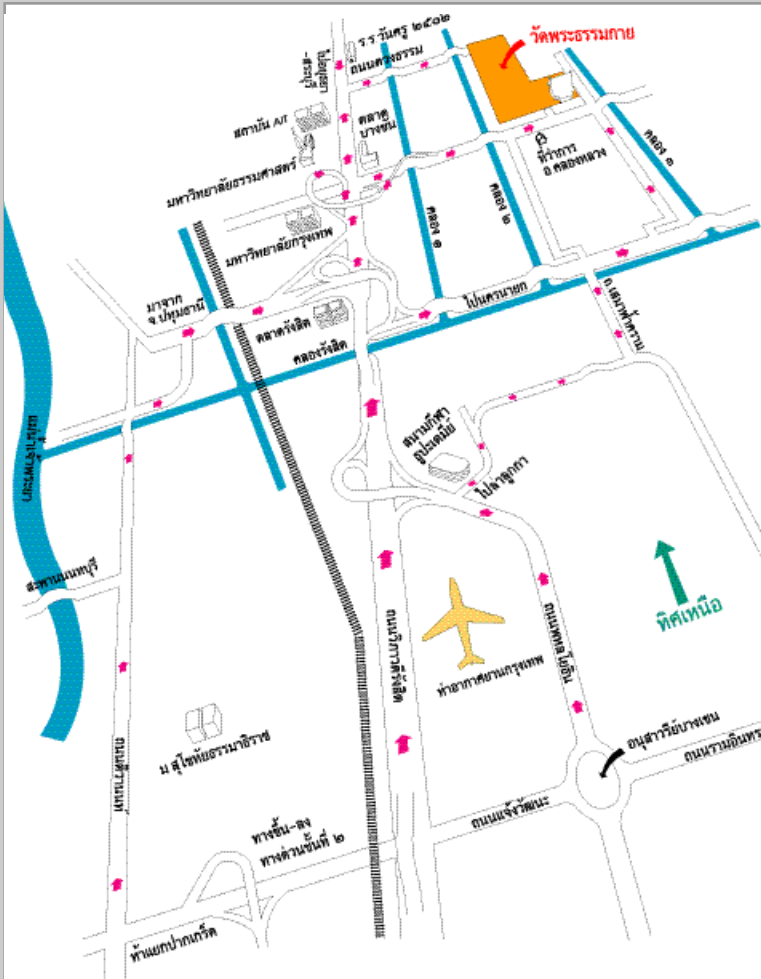
๔.๑ ทำให้เข้าใจพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง และรู้ซึ่งถึงคุณค่าของพระพุทธศาสนา รวมทั้งรู้เห็นด้วยตัวเองว่าการฝึกสมาธิไม่ใช่เรื่องเหลวไหล หากแต่เป็นวิธีเดียวที่จะทำให้พ้นทุกข์ เข้าสู่นิพพานได้

๔.๒ ทำให้เกิดศรัทธาตั้งมั่นในพระรัตนตรัย พร้อมทั้งจะเป็นหนายแก้ต่างให้กับพระศาสนา อันจะเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่การปฏิบัติธรรมที่ถูกต้องให้แพร่หลายไปอย่างกว้างขวาง

๔.๓ เป็นการสืบอายุพระพุทธศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองตลอดไป เพราะตราบไคที่พุทธศาสนิกชนยังสนใจปฏิบัติธรรมเจริญภาวนาอยู่ พระพุทธศาสนาก็จะเจริญรุ่งเรืองอยู่ตราบนั่น

๔.๔ จะเป็นกำลังส่งเสริมทะนุบำรุงพระศาสนา โดยเมื่อเข้าใจซาบซึ้งถึงประโยชน์ของการปฏิบัติธรรมด้วยตนเองแล้ว ย่อมจะชักชวนผู้อื่นให้ทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนาตามไปด้วย และเมื่อใดที่ทุกคนในสังคมตั้งใจปฏิบัติธรรม ทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา เมื่อนั้นย่อมเป็นที่หวังได้ว่าสันติสุขที่แท้จริงก็จะบังเกิดขึ้นอย่างแน่นอน

แผนที่ไปวัดพระธรรมกาย

วัดพระธรรมกาย ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ๑๒๑๒๐
 โทร. ๐-๒๕๒๔-๐๒๕๗ ถึง ๖๓ โทรสาร ๐-๒๕๒๔-๐๒๗๐

Internet address URL : <http://www.dhammadaya.or.th>

รายนามผู้สนับสนุนในการจัดพิมพ์

พระอุทม์ สุวฑฺฒโก	พระณรงค์ ทนตจิตโต
พระสุพลิชฺฐ์ จนหาโก	ครอบครัวสุพละเศรษฐ์
ครอบครัวเหลืองธาดา	ครอบครัวอนุรัตน์มีวงศ์
ครอบครัวโตศิริพัฒนา	ครอบครัวพะพูนันท์
ครอบครัวเซวตศักดิ์โสภาคย์	ครอบครัวฉัตรธงชัย
ครอบครัวพักมณี	หอพักดวงแก้ว
ครอบครัวจันทะภา	ครอบครัวนพสวัสดิ์
ครอบครัวจันทราศรีไศล	ชาวพุทธสวนหลวง
ศูนย์ปฏิบัติธรรมฮ่องกง	กลุ่มกุรุรุ
ภาคนครหลวง ๖	โรงเรียนฉัตรวิทยา
ผู้ไม่ประสงค์ออกนาม	
คุณวีไลลักษณ์ เลขาฯ	
คุณณรงค์ - คุณวรรณ - คุณวงศ์ อุดมผล	
คุณสุภาศิษฏ์ - คุณมนทิพย์ - คุณณัฐธารพัชร จักรवालธรรม	
คุณสิทธิโชค อมรพิพัฒกุล	
คุณสมเกียรติ เรืองอนันต์เลิศ	
คุณเกษมศักดิ์ - คุณวิภากร กัมพลพานิชวงศ์	
คุณวีระศักดิ์ - คุณอารีรัตน์ ศิริคุรุรัตน์	
คุณสุวัฒน์ - คุณอารีรัตน์-คุณวันสุข ศิริคุรุรัตน์	
คุณหนู - คุณจันทราทิพย์ มานะไชยรักษ์	
คุณเมณฑิชา - เด็กชายกรพิบูลย์ คณาทรัพย์	

ทำไม? พระสารีบุตรจึงเลิศด้วยปัญญา

ข้อมูล	พระธรรมเทศนาพระภิกษุสงฆ์ (เผด็จ ทตฺตชีโว)
เรียบเรียง	ฝ่ายวิชาการ อาศรมบัณฑิต
ISBN	974-8277-46-1
ผู้จัดทำ	กองสื่อธรรมะ สำนักประชาสัมพันธ์
ภาพประกอบ	ภิรมย์ สุขะจินตนากาญจน์
ออกแบบรูปเล่ม	วิภารัตน์ วาจาพัฒนา
จำนวนหน้า	๖๔ หน้า
พิมพ์ครั้งที่ ๑	๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔
ลิขสิทธิ์	มูลนิธิธรรมกาย
จำนวนพิมพ์	๓๒,๐๐๐ เล่ม
พิมพ์ที่	บริษัท สุขุมวิทการพิมพ์ จำกัด ๓๐๐ สุขุมวิท ซอย ๕๗/๑ ถนนสุขุมวิท แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ ๑๐๒๕๐ โทร. ๐-๒๓๓๒-๘๖๒๓-๖

ร่วมสนับสนุนการจัดพิมพ์ได้ที่

โทร. ๕๒๔-๐๒๕๗-๖๓

ต่อ ๑๖๘๐-๓ (กองรับบริจาค)

หรือต่อ ๑๗๘๐-๒ (กองสื่อธรรมะ สำนักประชาสัมพันธ์)